

Laugshusgade 4, Matr. Nr. 125, tidligere Nr. 101, tidligere Nr. 121.

Bygninger:

Omkring Midten af det 15. Aarhundrede skænkede Sognekapellanerne Jens Ebbesen (+ 1460) og Mathies Ebbesen Ejendommen til Skt. Johannes Evangelist og Skt. Jacob Apostels Alter i Lauritz Rodes Kapel i Køge Kirke. Dette Alter tilhørte Skomagerlauget, som derfor overtog Ejendommen, men efter Mathies Ebbesens Død hævdede Mikkel Jepsen i Strøby, at Gaarden som Arv tilkom hans Kone Birgitte.

Skomagerlauget indbragte derefter Sagen for Roskildebispens officialis og fik ved Dom af 29. Nov. 1476 tilkendt Gaarden (Nyrop: Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen II, Sd. 184, Nr. 40). Da Mikkel Jepsen imidlertid ikke vilde slaa sig til Taals med denne Afgørelse, kom Sagen for Køge Byting, hvis Kendelse dog ogsaa gik ham imod, idet Tinget udstedte et beseglet Brev, ifølge hvilket Mikkel Jepsen afstod sine Rettigheder og Breve paa Gaarden til Oldemand Jep Olsen paa Skomagerlaugets Vegne og erkendte "ængen ydermere rettighet i forskrevne garth at haffue effter then dagh". For alle Eventualitetens Skyld blev Brevet forelagt Kongens Retterting, hvor Christian Is Justitiarius Evert Grubbe stadfæstede det den 28. Sept. 1478 (Pergamentbreve Køge vedkommende 1444-1531.LA).

Lauget var nu ubestridt Ejer af Ejendommen, der blev indrettet og benyttet som Laugshus til 1810 og gav det tidligere navnløse Stræde Navnet Skomagerlaugshusstræde, senere forkortet til Laugshusstræde, efter at Byens øvrige Laughuse var forsvundne.

Aarene gik ikke sporeløst henover Laughuset. I 1601, 1618, 1690, 1723 og 1750 var Istandsættelser nødvendige, og Reparationen i 1723 var saa omfattende, at Lauget kom i Gæld, og det blev nødvendigt, at alle nye Mestre udover de øvrige Afgifter maatte betale 4 Rdl. til Gældens Afvikling, dog slap Mestersønner og Mestre, der giftede sig med Skomagerenker eller -døtre, med 2 Rdl., og Mestersønner, som giftede sig med Mesterdøtre, kom endda helt ned paa 1 Rdl. (Skomagerlaugets Laugsbøger 1673-1819 og 1750-1906.LA).

I 1801 blev Laughuset beskrevet og vurderet saaledes: Forhuset, 9 Fag, 1 Loft højt, med Tegltag og af Fyrrebindingsværk med udmurede Vægge, i Længden 24 Alen og i Dybden 8 Alen, indrettet: 7 Fag til en Stue med Bræddeloft og Stengulv, saa og 9 Fag Vinduer i Bly og 1 Dør, og er 1 Jern-

bilæggerovn, 2 Fag til Køkken og Forstue med Bræddeloft og 1 Fag Vinduer i Bly og 2de Døre, og er opført 1 Skorsten; Loftet under Taget bruges til Loftsrøm; vurderes pr. Fag 20 Rdl., 180 Rdl. (Køge Bys Brandtaksationsprotokol 1801-1813, Fol. 116, Skomagernes Laugshus.LA).

Den lave Taksering viser, at Bygningen efterhaanden ikke var meget bevendt, og Lauget maatte - omend nødtvungent - to Aar senere lade den nedrive og opføre en ny, om hvilken Vurderingsforretningen af 26. Mai 1803 oplyser: Skomagernes Laugshus, som forhen var takseret for 180 Rdl. befandt sig ganske nedrevet og i dets Sted opbyggt følgende Hus: Forhus, 7 Fag, eller langt 20 Alen 1 Tm. og bredt 10 Alen 1 Tm., opført af Grundmur Fyrrevertømmer med Tegltag, 1 Etage, indrettet: 3 Fag til Stue og Køkken og Spisekammer, 1 Fag til Forstue og Kammer og 3 Fag til Stue, forsynet med 1 Skorsten, 1 toetages Vindovn med Rør, Loft, Vinduer og Døre, takseres pr. Fag 150 Rdl., 1.050 Rdl. (Køge Bys Brandtaksationsprotokol 1801-1813 Fol. 158.LA).

Omkring Midten af Aarhundredet stod dette Hus uændret i det Ydre, men blev senere ved Tilbygning forlænget med 7,85 m og er i de seneste Aar indvendig blevet ombygget og moderniseret.

Ejere:

- 1 .JENS EBBESEN og MATHIES EBBESEN. Sognekapellaner.
- 2 .SKOMAGERLAUGET. Endelige Adkomster paa Gaarden imellem Mads Støbers og Lauritz Rodes Gaarde ved Roskildebispens Dom af 29. Nov. 1476 og Kongens Stadfæstelsesbrev af 28. Sept. 1478. Nyrop: Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen II, Sd. 184, Nr. 40, og Pergamentbreve Køge vedkommende 1444-1531.LA.

Skomagerlauget var Byens største Laug, og Skomagernes Markedsboder fyldte saa meget paa Torvet, at hele den vestre Del kaldtes Sudertorvet, senere Skomagertorvet.

Efter Sædvane bestod Lauget af Oldermannen, der valgtes for et Aar ad Gangen, to Stolsbrødre, der var hans Medhjælpere, og Byens øvrige Mestres. Dertil kom gerne en Skriver til at føre Laugsbøgerne, da kunde færreste i svundne Tider mestrede Skrivekunsten, og desuden senere efter kgl. Forordning en Repræsentant for Øvrigheden, som Regel Borgmesteren, der kaldtes Laugets Bisidder. Han viste sig kun sjældent ved Møderne, men Laugssamlinger maatte ikke afholdes uden hans Tilladelse, og han skulde have et bestemt Gebyr for hver Samling, hvad der muligvis for ham var det vigtigste.

- 3 .ALEXANDER HANSEN,Snedkermester,og OTTO HANSEN,Skomagermester,Skøde fra Skomagerlauget paa Skomagernes Laugshus,Nr. 101,udstedt 27. Juni 1810,tinglæst 2. Juli s. A.Købesum: 800 Rdl. D. C.KS&P III,Fol. 36.
- 4 .ALEXANDER HANSEN.Borgerløitnant,Snedkermester.Skøde fra Svogere^m,Skomagermester Otto Hansen paa hans Halvdel af forrige Skomagerlaugshus,Nr. 101,udstedt 19. Jan. 1816,tinglæst 29. Jan. s. A.Købesum: 157½ Rdl. Sølv.KS&P III,Fol. 269.
- 5 .CHRISTIAN LUDVIG HJORTH.Gartner.Skøde fra Borgerkaptain,Snedkermester Alexander Hansen paa Huset Nr. 101,udstedt 11. Juni 1824,tinglæst 5. Juli s. A.Købesum: 895 Rdl. Sølv.KS&P IV,Fol. 421.
- 6 .JØRGEN HJORT.Kontorist.Auktionsskøde (tidligere Ejer Ane Sofie Hjort født Huulbech,Enke efter Gartner Christian Ludvig Hjort) paa Stedet Nr. 101,udstedt 16. Dec. 1839,tinglæst 31. Aug. 1840.Købesum: 600 Rdl. Sølv.KS&P VII,Fol. 343.
- 7 .SOPHIE NIELSEN.Enke efter Brændevinsbrænder Niels Nielsen.Skøde fra stud. theol. Jørgen Hjorth paa Huset Nr. 101,bestaaende af 7 Fag Hus med 2 Værelser og 1 Forstue til Gaden og 2 Køkkener,1 Spisekammer og 1 Sovekammer til Gaarden,udstedt 7. Juni 1845,tinglæst 9. Juni s. A. Købesum: 800 Rdl. Sedler.KS&P VIII,Fol. 315.
- 8 .FREDERIK NIELSEN.Husejer.Auktionsskøde (tidligere Ejer Sophie Nielsen,Enke efter Brændevinsbrænder Niels Nielsen) paa Ejendommen Matr. Nr. 125,udstedt 5. Juni 1879,tinglæst s. D.Købesum: 2.475 Kr.KS&P XIV,Pag. 363.
- 9 .R. RASMUSSEN.Møllebygger.Skøde fra Husejer i København Frederik Nielsen paa Ejendommen Matr. Nr. 125,udstedt 16. Dec. 1890,tinglæst 18. Dec. s. A.Købesum: 3.200 Kr.KS&P XIX,Pag. 310.
- 10.N. L. LORENTZEN.Skomagermester.Skøde fra Møllebygger R. Rasmussen paa Ejendommen Matr. Nr. 125,udstedt 14. Juni 1891,tinglæst 18. Juni s. A.Købesum: 3.200 Kr.KS&P XIX,Pag. 401.
- 11.NIELS JUEL LORENTZEN og ANTON LORENTZEN.Produkthandlere.Skøde fra Faderen,Skindhandler N. L. Lorentzen paa Ejendommen Matr. Nr. 125,udstedt 15. Aug. 1931,tinglæst 1. Sept. s. A.Købesum: 11.500 Kr.
- 12.ANNA S. E. LORENTZEN.Adkomst paa Halvdelen af Ejendommen Matr. Nr. 125 ved Skifteattest efter hendes Mand,Produkthandler Anton Lorentzen,tinglæst 1. Apr. 1971.

13. ANNA LORENTZEN. Adkomst paa Halvdelen af Ejendommen Matr. Nr. 125 ved Skifteattest efter hendes Mand, Produkthandler Juel Lorentzen, tinglæst 20. Apr. 1971.
14. EDMUND RASMUSSEN. Murer. Skøde Anna S. E. Lorentzen og Anna M. Lorentzen paa Ejendommen Matr. Nr. 125, udstedt 23. Aug. 1971, tinglæst 7. Sept. s. A. Købesum: 78.000 Kr.
15. KURT HANSEN. Lagerekspedient. Skøde fra Murer Edmund Rasmussen paa Ejendommen Matr. Nr. 125, udstedt 17. Mai 1976, tinglæst 21. Juni s. A. Købesum: 315.000 Kr.